

Justícia Social

15 cts.

SETMANARI SOCIALISTA

Redacció: Guàrdia, 14, pral. - BARCELONA

Quan serà comprès que el patriotisme consisteix, sobre tot, en fer la pàtria digna?

GABRIEL ALOMAR

PÀTRIA I LLIBERTAT

En pocs dies han mort dos socialistes eminents: Branting i Ebert. Era el primer, President del Consell de ministres de Suècia; el segon, President de la República alemanya. Suècia conserva encara la seva monarquia constitucional. Alemanya viu en un règim de República lliberal burgesa. Ni a Suècia ni a Alemanya el Socialisme és fet. En ambdós països el Socialisme resta en el terreny de les hipòtesis i no més de tant en tant guanya una batalla parcial i aconsegueix incorporar en la legislació o en els costums partícules de la seva substància revolucionària.

Eren aquests dos homes que acaben de morir dos exponents qualificadíssims de una de les tendències més predominants en el Socialisme internacional. La tònica llur era la fidelitat als principis bàsics adoptats, però, una conducta i una doctrina pròpies. Es certament remarcable que podent-se ambdós incloure en la mateixa classificació es trobessin per un temps—durant la guerra—en posició contrària l'un de l'altre. Quan els socialistes alemanys invocaven un pacifisme extemporani i apel·laven a la difunta Internacional, Branting va manifestar-se obertament en contra d'aquella pretensió. Els socialistes alemanys volien salvar Alemanya i no calculaven el que podia sorgir de l'enfonsament d'aquella Alemanya monàrquica i imperialista. Branting volia que Alemanya perdés la guerra no pas per recollir tot el fruit possible del gran cataclisme, si no per salvar la llibertat burgesa i unir Alemanya a la cadena dels pobles que han acceptat la proclamació dels drets de l'home.

Els socialistes catalans que, per causes fàcilment albiradores, no hem pogut encara decidir en comú la tàctica que hem de seguir, hauríem de meditar profundament sobre la significació ideològica dels dos il·lustres desapareguts. Sense expressar cap adhesió a llur modo d'obrar hauríem de reconèixer que devien representar la més alta creació psicològica de les masses obreres de llurs respectius països quan en moments difícilíssims llur criteri va imposar-se per sobre les diferents tendències en lluita. En la Suècia tranquil·la i ponderada on la constitució és un document sagrat que no ha violat ningú, no és cosa extraordinària que els socialistes s'ajustin a les seves normes i no s'entreguin inopinadament a fer el paper de discòlps i violents. A Alemanya, on les persecucions als socialistes i als obrers havien escrit una història de tragèdia i de crim, en el moment culminant, quan els independents i els espartaquistes pugnaven per a convertir el Consell de Comissaris del Poble en una veritable dictadura proletària, Ebert va dir que no consentiria un estat de força i no acceptaria altre govern que el representatiu i constitucional.

Analizant els actes de la vida d'aquests homes es descobreix aquest element essencial del caràcter que afecta substancialment el quadre de les idees pures i especulatives en matèria política i social. Ambdós eren posseïts dels més arrelats sentiments patriòtics i del més gran esperit lliberal. I si creien en la lluita de classes i en el final triomf de la causa socialista, devien comprendre que per ésser lleals amb els principis i seguir fidelment la doctrina no era necessari transubstanciar-se i que amb la mateixa composició ancestral podia arribar-se a les grans síntesis ideològiques i a l'establiment de la societat futura. I per això en el camí de les realitzacions tímides socialistes resultaven sempre preponderants els principis immarcescibles de Pàtria i Llibertat.

Per això també, combregant en la mateixa comunió, va haver-hi un temps que els dos homes estigueren en conflicte. Les velles idees, per bé que tinguin aquell inefable encís de les coses profundament humanes, tenen el vell inconvenient de posar els homes front a front. No venim a extirpar les arrels vives dels sentiments nobles i elevats ni a consagrar com a exemples dos homes que combinaren llur fe socialista amb un amor vehement a la Pàtria i a la Llibertat. Venim només a cridar l'atenció dels nostres sobre aquests cassos molt freqüents en el nostre camp i sense fer cap afront a la memòria del malaguanyat Ebert, volem aixecar al costat seu les figures de Liebknecht i Rosa Luxemburg ignominiosament immolats per defensar les idees oposades. Potser és aquesta una bona hora per a, amb calma i reflexió, decidir íntimament a on és el nostre lloc sense rebutjar la companyia de cap d'aquestes figures immortals.

Els nostres lectors no han d'estranyar que, aparentment, negligim, a voltes, certs esdeveniments d'actualitat, deixant de subrallar-los amb el comentari degut. Però hi han albiradores dificultats insuperables.

Altrament, l'ideari conegut de JUSTICIA SOCIAL i la dignitat civil dels que redactem aquesta fulla, donen la màxima eloqüència al nostre silenci.

DIVULGACIÓ DE DOCTRINA

EL PROGRAMA SOCIALISTA

Les grans teories de Karl Marx, el nostre insigne mestre, estan sintetitzades en el programa dels partits socialistes.

Heu's-aquí com, per regla general i salvant petites diferències de forma i detall, està concebut:

«Considerant: Que aquesta societat divideix els seus membres en dues classes desiguals i antagoniques; una, la burgesia, que, posseint els instruments del treball, és la classe dominant; altra, el proletariat, que, no posseint més que la seva força vital, és la classe dominada;

Que la subjecció econòmica del proletariat és la causa primera de l'esclavatge en totes les seves formes: la misèria social, l'enviliment intel·lectual i la dependència política;

Per altra part: Considerant que la necessitat, la raó i la justícia exigeixen que la desigualtat i l'antagonisme entre una i altra classe desapareixin, reformant o destruint l'estat social que els produeix;

Que això no pot aconseguir-se sinó transformant la propietat individual o corporativa dels instruments de treball en propietat comú de la societat sencera;

Que la poderosa palanca amb que el proletariat té de destruir els obstacles que a la transformació de la propietat s'oposen ha d'ésser el Poder polític, del qual es val la burgesia per a impedir la reivindicació dels nostres drets;

El Partit Socialista declara que té per aspiració:

2on. La transformació de la propietat individual o corporativa dels instruments de treball en propietat col·lectiva, social o comú.

3er. L'organització de la societat sobre la base de la federació econòmica, l'usufruit dels instruments de treball per les col·lectivitats obreres, garantint a tots llurs membres el producte total de llur treball, i l'ensenyança general científica i especial de cada professió als individus d'un i altre sexe.

4rt. La satisfacció per la societat de les necessitats dels impedits per edat o malaltia.

En resum: l'ideal del Partit Socialista Obrer és la completa emancipació de la classe treballadora; és a dir, l'aboliment de totes les classes socials i llur conversió en una sola de treballadors, amos del fruit de llur treball, lliures, iguals, honorats i intel·ligents.»

Creiem que n'hi ha prou amb llegir aquest programa per a comprendre la transcendental importància de les nostres aspiracions, del nostre ideal sublim, ideal que serà fatal i inevitablement una formosa realitat tan prompte com el proletariat de tots els països es disposi, conscientment, a cumplir la seva missió històrica. No serà per demés, però, dedicar algunes línies a explicar el dit Programa.

Si en tot temps hi ha hagut una classe dominant i una altra dominada; si la divisió de la societat actual en burgesos i proletaris és innegable; si aquestes dos classes són irreconciliablement antagoniques; si en virtut d'aquesta desigualtat hi ha homes que, produint i treballant, amb prou feines poden atendre a llurs necessitats corporals mentre altres, permaneixent vagosos, viuen i disfruten a esquena del treball i de la producció d'aquells;

fer un canvi complet de la estructura i el funcionament social, en forma tal, que desapareguin en absolut els privilegis, les opressions, les injustícies i les maldats. Volem, com expressen els extrems 2, 3 i 4 del programa transcrit, expropiar a la burgesia, suprimir la propietat individual o privada de la terra, mines, transports, fàbriques, màquines, capital moneda, de quant, en una paraula, s'entén per instruments de treball, i establir la propietat col·lectiva o comú a fi que, organitzada la societat sobre la base de la federació econòmica, tot sigui administrat en profit de tots, tenint tots garantitzat el producte total i íntegre de llur treball. Es vol res més equitatiu, més hermós, més humà?

Transformada de tal faïso la societat, desapareguda la subjecció econòmica, haurà mort, indubtablement, l'esclavatge en totes les seves formes, deixant d'existir la misèria social, l'enviliment intel·lectual i la dependència política. I en destruir l'odiós règim del salari, l'home començarà a gaudir de la terra, copçarà per primera volta el plaer del viure, la seva vida serà, a la fi, agradable, alegre i feliç.

Tots els obrers, per tant, que vulguin laborar per tan noble causa, tots els explotats que sentin desitjos de redempció, tots els homes que capeixin la bondat del Programa Socialista, deuen vindre al nostre camp, deuen apresurar-se a lluitar en el nostre Partit, per a fer triomfar promptement l'ideal que anima a milions i milions de lluitadors i que no és altre que la completament emancipació de la classe treballadora, o, ço que és el mateix, l'abolició de totes les classes socials i la seva conversió en una sola de treballadors, amos del fruit del seu treball, lliures, iguals, honorats i intel·ligents.

Els socialistes no ens forjem il·lusions ni tenim res d'utopistes, sinó que, donant-nos compte de la realitat en que vivim, som homes més pràctics.

El Partit Socialista, demés del seu programa màxim, del seu objectiu definitiu de redempció humana, té un programa mínim, un programa de reformes immediates tant o més importants que les consignades en els partits avançats de la burgesia i per les quals lluita amb més coratge i eficàcia que tots ells. I aquestes reformes que alguns partits consideren com a part íntegrament de llur finalitat, són únicament per als socialistes medis amb que favorixer llur acció; posicions i aventatges amb que lluitar contra la burgesia amb objecte d'anar debilitant la seva força continuament fins a arribar el moment de suprimir-la com a classe; mides, en fi, de caràcter polític i econòmic, sense oblidar les qüestions municipals, el problema del camp, etc., amollats a les circumstàncies de lloc i de temps, encaminades al millorament actual del proletariat i a la seva futura emancipació.

CRONICA HEBDOMADARIA

Política internacional

El nou President dels Estats Units

Senzilla i impressionant fou la cerimònia celebrada en el Capitoli de Washington el dia 4 d'aquest mes quan els nous President i Vis-President dels Estats Units d'Amèrica feren jurament del càrrec que estan destinats a desempeñar per un termini de quatre anys. Unes 60.000 persones s'havien reunit entorn del gran palau i aplaudien efusivament als dos nous funcionaris acompanyats de llurs respectives mullers que passaren sense el soroll i fastuositat ja tradicionals en aquestes solemnes ocasions.

Calvin Coolidge, que fa dinou mesos que ocupa la presidència, —des de la mort del President Harding—va fer el jurament sobre la Bíblia que li ensenyava a llegir el seu avi quan ell tenia cinc anys. Tenia al seu costat, ultra la seva muller i el seu fill, el seu pare, el coronel John Coolidge, i la mare de la seva muller. La família de Coolidge venia a testimoniar la fidelitat d'aquest a la niçaga com a prova de la seva fidelitat al país que l'ha col·locat a la suprema magistratura. És possible que Coolidge no arribi a imaginar una grandesa superior a la de trobar-se voltat dels membres de la seva família en l'hora més gloriosa de la seva vida.

Veus-aquí com la simplicitat i la insignificància poden arribar a ésser un símbol que satisfaci les ambicions de les multituds. Calvin Coolidge ha fet la seva carrera política de la faïso més normal i anodina. Quan va assumir les funcions presidencials grans disputes varen originar-se entorn del seu caràcter. «Darrera del silenci temerari d'aquest home—deien uns—hi ha un geni portentós»—«Darrera d'aquest silenci—deien altres—no hi ha res. Calla perquè no té res per dir». I Coolidge ha seguit callant, solitari, senzill, decidit a no cridar l'atenció absolutament en res. Arriba a ésser meravellós aquest allunyament de la notorietat en l'home que ocupa el lloc polític de més categoria de tota la terra. No és solament la expressió d'un caràcter, sinó la definició de tota una política.

El paper que representen els Estats Units és aquell que no podria representar cap país llatí. Són prou poderosos en tots els ordres per a deixar d'ésser presents a tot arreu on es suscita un interès moral i econòmic i és aquest gran poder el que els priva de prendre partit a favor de cap lligant mentre llurs propis interessos no vagin absolutament lligats a la causa d'un d'ells. Es per això mateix que els «observadors» que calen enviar sense compromís de cap mena a les múltiples conferències que celebren les potències europees, callant, resulten àrbitres de moltes es resolent o es transigeixen com un tribut a aquell testimoni mut de les relacions internacionals. El pes dels Estats Units no necessita desbalançar-se per a fer sentir la seva força. Tothom vol estar bé amb ells, tothom els vol plaure i és necessari que ells no perdin la dignitat ni abusin de llur privilegiada posició. És precis que servin una gran equanimitat i ponderació, que es produixin simples i normals per tal de no caure en cap fallida o en ridícol. És precis que facin el que fa llur President al qual els seus concitadans li han descobert la gràcia inaudita de no perdre el seny.

Coolidge ha conviscut durant dinou mesos amb el seu Secretari d'estat, Mr. Hughes, el qual és el conseller del President i va prestar serveis extraordinaris al difunt Mr. Harding. Coolidge aprovava tot el que feia Hughes en matèria de relacions exteriors, cosa la més delicada i difícil en la direcció d'un país, però és evident que Coolidge hi deia la seva i el seu criteri, exposat potser en monosílabs, era predominant. Malgrat l'harmonia que ha regnat entre aquests dos homes, és gairebé segur que Coolidge va alegrar-se de la dimissió de Hughes i que aquest va comprendre que el nou president seria el mateix d'abans, però que seria més ell mateix que abans. Ara porta darrera la confiança explícita d'una gran majoria del seu poble i la seva personalitat quedà molt més destacada. Probablement, el nou Secretari d'estat, Mr. Kellogg, més que el conceller del President, serà l'executor de la seva voluntat senzilla i clara.

D'aquesta voluntat en tenim una mostra en el missatge inaugural del nou període presidencial de Coolidge. Amèrica no ha de lligar-se amb ningú, però no pot viure isolada. La iniciativa de desarmament naval que va resultar en l'èxit de la Conferència de Washington, d'extendre-la al desarmament general. S'ha de mantenir la pau amb la força indispensable per a fer-la respectar. Convé ajudar a l'establiment d'un equilibri tolerable entre les nacions, aliviar els sufriments dels pobles i reparar els estralls de la gran guerra. Però només és possible ajudar als pobles que s'ajuden a si mateixos. Ni emplastes econòmics ni la llei del sabre són remeis per a res; és la natura espiritual de l'home la que ha de triomfar. Volem estalvi i econòmics, perquè totes les càrregues econòmiques de l'estat surten del treball dels pobres i cada dollar que estalviem és un dollar de menys que se'ls hi pren. Amèrica no té ambicions ni cobejances imperialistes i no vol portar a països aliens altres legions que les dels missioners que escampen la veu del Deu Totpoderós.

Aquest home que posa un sentiment religiós en tots els seus actes exposa un programa modest, però realitzable. Comparat amb el període de reacció anti-wilsoniana, el pensament de Coolidge presenta un progrés. No isolament, neutralitat. És natural que un país que té el més elevat standard de vida sigui el país més essencialment conservador del món. Wilson va poder convence' d'anar a la guerra perquè li donava la seguretat de guanyar i de que calla a defensar la llibertat dels mars. Però desseguida que va poder, va fugir de perills i de compromisos. Hughes va matar el mal efecte d'aquella explosió d'egoisme, aconsellant a Harding la convocatòria de la Conferència de desarmament naval i Coolidge ha endolcit tant com ha pogut el neguit creat per les noves lleis d'immigració, particularment al Japó. El darrer acte de la finida legislatura del Congrés, fou la d'aprovar per 301 vots contra 28 l'adhesió dels Estats Units al protocol que estableix el Tribunal permanent de Justícia internacional del qual el President és decidit partidari.

Coolidge, bon cristià, home rígid, fret i assenyat, vol sincerament la pau. Sense proposar-s'ho, amb sols el seu exemple, ha nodrit la imaginació de la gran massa dels seus concitadans i avui és la viva encarnació d'una bella idealitat que es resol en una vida honesta i pura, apartada de les estridències i dels perills. Ell i el seu poble realitzaran la suprema visió conservadora de viure tranquils en plena eficiència i suficiència. Però la natura espiritual que segons Coolidge ha de triomfar farà que s'acostin cada dia més a Europa i el paper d'«observadors» el tradueixin amb el temps en l'acció i responsabilitat moral de les grans lluites humanes justa i equitativament compartides.

M. Serra i Moret

dues totes. La més terrible la té tancada dins una gàbia, on pot evolucionar amb relativa llibertat; i volada d'una societat del cos de bombers que han de tirar alguna aixís que comença a treure foc per les naus. És un procediment científic per a evitar tota mena de desgràcies. Però on es veu el veritable enginy del domador és amb l'altra fera que és la del quadre a l'oli. Quina manera de tenir-la quieta. Qualsevol d'iria que fins li coneix les més amagades intencions; sembla que l'hagi encantada; com l'ha reduïda a la inacció i a la impotència. Pobre literatolides.—Digueu perquè no et mous, perquè no mossegues. Està perdut, exclama el domador tot sovint per omplir-se de confiança i de seguretat. De totes maneres, com que ben tranquil, ben tranquil no ho està mai el nostre domador, ja estem veient que qualsevol dia que li farà pampe-llugues els ulls es creurà que els literatolides s'han mogut. Aquell dia, pobres literatolides. L'arrogant del seu amo el tancarà també dins una gàbia.

I tota aquesta història on va? Que em perdoni el lector. Si m'he ficat en el terreny de la paràbola, el Doctor Mirà en té la culpa. Va recomenar-me el mètode Borlitz i m'ha fet mal.

Marius Vidal

Fernando de los Rios

El dia 26 de febrer va veure's a l'Audiència de Madrid la causa contra el distingit socialista i il·lustre catedràtic de la Universitat de Granada, Fernando de los Rios, per suposades injúries al president del Directori Militar en telefonia i lletra que l'acusat hi havia enviat amb motiu de la destitució i exiliament de l'insigne Unamuno.

El defensor de Fernando de los Rios fou don Melquíades Alvarez. Tal com esperàvem, la sentència ha sigut absolutòria. De tots indrets han plogut felicitacions al culte escriptor i conseqüent socialista De los Rios. JUSTICIA SOCIAL es congratula també de que el noble camarada i excel·lent amic nostre Fernando de los Rios hagi escapat feliçment.

Nota important

La correspondència de Girona que ens fou anunciada pel nostre estimat corresponent no arribà a temps per a entrar en el número passat.

Suposant que es degué perdre esperem nova tramesa per a inserir-la en la pròxima edició.

Si ets conscient veuràs clarament el camí del teu deure:
Com a home, has d'ésser socialista.
Com a obrer, deus sindicat.

FUMIGACIONS

El senyor Rucabado, en el setmanari *Catalunya Social*, contesta les nostres al·lusions i ens absolt definitivament del dictat de pistolers. Mercès. Ens demana, però, ulteriors explicacions i no tolera que parlem en metàfora. Vol que fixem exactament el nostre concepte de la punició que comporta un manca-ment a la solidaritat obrera i que diguem amb tota claretat qui està autoritzat per aplicar les sancions.

Nosaltres no tenim *Codi Penal*. No podem, doncs, precisar penes ni sancions. Hem vist sovint que quan en un treball hi ha un obrer refractari a la sindicació, els obrers sindicats es neguen a tenir-lo per company de treball i plèguen. No fa gaire hi va haver a Londres una vaga molt important dels obrers de les centrals elèctriques per aquesta causa. En la major part dels països que es consideren civilitzats els patrons comencen per no admetre cap obrer que no porti el carnet del Sindicat corresponent i és un costum molt generalitzat el no contractar directament els obrers, sino dirigir-se als sindicats en petició de personal apte i convenientment associat com per tota altra cosa que a contractes de treball es refereixi.

Li sembla excessiva aquesta pretensió al Sr. Rucabado i excessiu el càstic d'isolament als discòls i desertors?

En quant a contestar quin sindicat és el que té la facultat punitiva no veiem cap perill en afirmar que la té tot sindicat que sostingui llealment i rectament la lluita de classes fins a les més extremes conseqüències. No tots els obrers tenen consciència de classe, ni tots comprenen i defensen com cal la causa pròpia. I la resposta és molt senzilla: Quin objecte té el sindicat? Defensar els drets de l'obrer. Si es crea un sindicat enfront d'aquest ha d'ésser per afirmar més el principi de lluita de classes o del contrari serà un sindicat esquirol. Si existeixen causes orgàniques que hagin motivat escissions o discrepàncies, els obrers es trobaran si de bona fe defensen els interessos col·lectius. A Barcelona, en aquests moments, pot condemnar-se en bloc tot acte de violència a favor de la sindicació forçosa perquè no existeix cap organisme obrer—exceptuant petites agrupacions d'ofici—que s'hagi constituït seguint les normes civils i democràtiques indispensables en la vida de relació de tota col·lectivitat.

Quan els obrers reunits lliurement hagin proclamat lliure voluntat de sindicat-se, els principis que els guien i les lleis d'organització i tàctica que han de seguir, no esperi el Sr. Rucabado veure emergir un sindicat catòlic o una associació d'homes sense esperit de classe, sino un sindicat de tendències avançades i revolucionàries. Això no exclueix el dret dels catòlics a sindicat-se pel seu compte, però

és necessari que si en un mateix treball hi han obrers pertanyents a distintes organitzacions aquestes estiguin d'acord en quant es refereixi als problemes particulars d'aquella empresa. Molt preferible fora, naturalment, que tots els obrers de una empresa pertanyessin al mateix sindicat. Però no'n atrevirem a discutir a ningú el dret a seguir les pròpies ideologies, així com trobem reprochable,—sense que que per això, se l'hagi de matar—que hi hagi obrer que no vulgui sindicat-se i no compregui que ha de solidaritzar-se amb els seus germans.

Encara que el senyor Rucabado no'ns ho vulgui reconèixer, nosaltres som amics de la tolerància i del respecte a tots els homes. Però no seriem on som si no creguéssim en el dret i en la necessitat de la sindicació obrera. La defensarem sempre en el sentit més radical de lluita de classes i si per aquesta causa un voluntari vol aplicar-nos la fumigació preconitzada i en compte de fer fum, fa foc, ens costa de contestar quin precaucions prendrem contra la rara ocurrència. De tota manera, hi han tantes institucions i organismes que funcionen per a servir la tranquil·litat, la pau i la felicitat del poble que no és el temor de perdre la nostra pell el que ens fa parlar contra la violència, sino una llei estricta i inel·ludible escrita en tots els còdexs morals de la terra i que es resumeix en aquelles sensibles paraules: *No mataràs*.

Edicions de JUSTICIA SOCIAL

En el fulllet d'aquest número s'acaba la gran obra de H.-S. Wells

AQUEST DIANTRE DE SABATOTS!

A precs de molts companys i amics, creiem necessari publicar en un fulllet la narració de l'afamat escriptor anglès. Una obra publicada en fullletons d'un període perd interès per l'espai de temps que queda interrompuda d'un número a l'altre; altrement,

AQUEST DIANTRE DE SABATOTS!

mereix que no se li escatimi cap honor.

AQUEST DIANTRE DE SABATOTS!

formarà el segon número de les edicions de JUSTICIA SOCIAL. La setmana que ve en donarem detalls.

A fi de fixar la tirada, preguem als nostres amics i corresponents facin tot seguit les comandes. El preuensem que no rebassarà de 30 cèntims.

En totes èpoques i en tot lloc, el pensament de les ànimes meditadores ha sigut mutiu d'escandol.

ANATOLE FRANCE

Fullletons de JUSTICIA SOCIAL

Aquest diantre de sabatots!

H.-S. WELLS

(Acabament)

V

Socialisme significa Revolució

Entenem-nos bé sobre aquest punt. Socialisme significa revolució, canvi de la trama de la vida quotidiana. El canvi pot ésser molt gradual, però ha d'ésser molt complet. No podem pas canviar el món i adhoc no canviar-lo. Trobareu mitjos-socialistes, o gent que es diu socialista, que us diuen que no, i que us juren que algun petit tràfec a propòsit del gas municipal i de l'aigua és el Socialisme, i que els arranjaments acordats als passadissos de la Cambra entre conservadors i liberals són els mitjans d'obrir l'era

de salut moral. Confondre el llustre del gas a les sales de conferències amb la glòria de Déu al cell

El Socialisme vol canviar, no solament les sabates que la gent porten als peus, sino els vestits que usen, les cases on habiten, el treball que fan, l'educació que repen, llurs plaers, llurs honors, i tot el que tenen. El socialisme vol fer un món nou del vell. No pot ésser instituit sino que per la resolució declarada, intel·ligent i coratjosa d'una gran multitud d'homes i de dones. Cal que veieu clarament que el socialisme significa un canvi complet, una ruptura amb la història, amb moltes coses pintoresques; classes senceres desapareixeran. El món serà profundament tot un altre, amb altres coses i altres gentes. Totes les professions, totes les indústries, seran canviades, la medicina serà practicada en unes altres condicions; les professions de l'enginyer, del savi, de l'actor, del sacerdot, les escoles, els hotels, experimentaran un canvi intern tant complet com el de la crisi-llida que esdevé papelló. Si això us fa por, val més que sigui ara que més tard. Cal que el sistema sencer sigui canviat, si voleu acabar amb aquestes horri-

bles misèries que fan el nostre estat present detestable a to-home i a tota dona dotats d'intel·ligència. És això, i no pas més poc, el fi de tots els socialistes sincers, l'establiment d'una organització nova i millor, per l'abolició de la propietat privada del sòl, dels productes naturals i de llur actuació, un canvi tan profund com l'abolició de la propietat dels esclaus ho fou per l'antiga Roma o l'antiga Atenes. Si demanen menys que això, si no esteu disposats a lluitar per a això, no sou veritables socialistes. Si temeu això, llavors us cal decidir-vos a acomodar la vostra vida a una mena de felicitat personal i egoista amb les coses tal com són, i convenir amb el meu altre amic que no val la pena de reflexionar sobre les sabates.

Es convenient insistir sobre una idea dominant. El socialisme és un projecte pràctic i de sentit comú, per a canviar la nostra opinió convencional sobre el què és o no és la propietat, per a organitzar el món segons aquestes concepcions revisades. Un cert nombre de persones intel·ligents, trobant que això és massa clar i massa directe, s'han esforçat en exposar-ho d'una fàisó magnífica i obs-

La modificació del règim parlamentari - Serà un nou trencacaps?

Aquest sembla ésser actualment el gran problema a resoldre quant tanta atenció reu-ri i és objecte preminent de discussió. Això es dedueix per l'amplitud que els diaris de Madrid li han vingut donant al tema aquestes darreres setmanes.

Es tracta d'un nou trencacaps? Pel que es veu, el problema està ja resolt, o sino ja veurem més endavant.

Hi hi qui diu, que tot allò que creim la majoria de ciutadans, que els pobles pobres i atraçats, no eren degut precisament, a la mala administració dels governants, no és res més que una gran ensarronada? Voleu jugar-vos un peix, que el caciquisme i la sangonella que trenu el suc del poble, no és coneixien, ni se havien vist mai? Creieu que la vulneració dels deures per part dels que manaven, era cosa capritxosa d'ells? Penseu potser, que si amb els drets dels ciutadans, s'hi establien diferències, segons la seva posició social, era culpa dels que administraven la cosa pública? No fessiu afirmació en aquest sentit, i molt menys cap aposta, encara que aquesta fos, la d'un trist «caliqueno» de la arrendataria. És la qüestió parlamentària que ens fa anar coixos, segons és diu ara.

La crisi industrial, la misèria agrícola, la paralizació comercial, la manca de feina, la emigració, la inseguretat de la peseta, la qüestió aranzelària, la llibertat de premsa, la lliure expansió del pensament, el malestar social, la decadència de les curses de bous, l'increment del Foot-ball, i la febre de la boxa, de tot, de tot, segons el que es veu, sols en te la culpa, el règim parlamentari. Ja veieu doncs, si hem badat temps per veure el mal d'on venia.

Per tant, cal tornar les coses en son lloc, i reconèixer que si erem mal administrats i pitjor dirigits no en tenien la culpa els homes de govern, que *Deu guardi*, sino aquelles constitucions del segle passat que varen establir un règim parlamentari que ha fet possible, donar lleis i con-ferir atribucions a regidors, diputats i senadors, per què, ens penjessin la llufa, com el dia dels Sants Ignocents.

I mireu que fa temps que la portem penjada!

Ja deiem nosaltres que anavem atrassats! Figureu-vos; desde 1869. La veritat, no ens creiem que ho estessim tant.

Sort que ara, ja sabem del que patim, i per consegüent, quin ha d'ésser el remei.—Es tracta sols d'aquesta reforma del parlamentarisme, i com que això és joc de poques taules, els que estem a dalt de l'ase, ja podem aviat baixar. Que creieu, que força falta ens fa.

I no podem pas, posar-ho en dubte; quant un «Debate» ho afirma un «A. B. C.» ho demos-

tra, un «Sol» ho il·lumina, una «Libertat» ho garanteix, i una «Epoica» ho confirma? Vajal Voleu dir, que no és un trencacaps això de restablir les llibertats constitucionals?

Josep Jové

Un càstic exemplar

Després d'uns quants anys d'entreteniment, s'ha fallat per fi l'expedient incoat a instància del reverendíssim bisbe de Lleida contra la senyoreta Josepa Uriz, professora de la Normal de Mestreses de Lleida, per haver recomanat a les seves deixebles la lectura de les obres de Dorado Montoro i Margarita Nelken. La senyoreta Uriz ha sigit condemnada a romandre un any fora de servei.

Suïtim molt la condemna de la senyoreta Uriz i el trist silenci que amb tal motiu distingíex—com en altres ocasions semblants—la gran premsa diària de la capital de Catalunya.

De Castellfollit de la Roca

Temps enrera poguérem donar una informació completa dels fets de Castellfollit de la Roca. Diguèrem que l'entitat «La Florida» fou clausurada. Avui, cal afegir que tot el material de l'entitat ha estat venut en pública subhasta, per ordre superior.

De totes maneres, plau-nos recordar els fets. Repetit el que ja diguérem.

Castellfollit de la Roca hi havia una escola regentada pel capellà del poble. Els obrers, descontents de l'ensenyança d'aquell senyor, nomenaren per mestre a l'intel·ligent amic Manuel Roche. L'escola rebia una subvenció municipal de 500 pessetes anuals; d'això i de les mensualitats que pagaven els alumnes vivien els mestres. Roche canvià l'escola radicalment; canvià els mètodes i temes d'ensenyança, la convertí d'escola religiosa en escola sense dogmes, sense tendències; l'ajustà a una escola científica. Mentre el company Roche la regentà, la raó regia l'escola. Durant la seva regència, tingué una grossa oposició i hagué de lluitar contra el caciquisme.

L'escola fou tancada perquè, diuen, no era legal, quan en realitat les altres no reunien les condicions higièniques ni pedagògiques establertes per la llei ni estaven legalitzades. Avui encara no ho estan. Entre els més fermes amics de l'escola hi havia les entitats «L'Artosana Instructiva» i «La Florida».

Els diners que es debien al company Roche, no li foren pagats.

Es creà una entitat anomenada «Tertúlia La Parra», la qual compia amb els elements de pes, les forces vives. «La Parra» amonaga els socis de «La Florida» si no volien engrossir les seves files. Com aquests s'hi neguessin «La Florida» fou clausurada, després de ser viloses als seus socis. Ara, tot el material de «La Florida» ha estat posat en pública subasta.

Molt interessant

L'administració de JUSTICIA SOCIAL, comprènent les dificultats que troben alguns dels nostres abonats per a renovar llurs suscripcions, ha acordat girar lletres de canvi per l'import d'una anyada, 8 pessetes:

A tots els que deguin més d'un semestre.

A tots els que, subscrits per anyades, no lhan renovat encara la seva subscripció.

Exceptuarem d'aquesta mesura als abonats d'alguns pobles de les comarques gironines els rebuts dels quals cuidarà de passar a domicili un company de Girona.

Als abonats residents a l'estranger, no essent factible incloure'ls en els lliuraments, els preguem es posin al corrent amb tota urgència.

D'aquesta manera, a la vegada que facilitarem als nostres abonats el poder satisfer puntualment les seves suscripcions, aconseguirem, àdhuc a costa de majors despeses, tindre al corrent l'administració, única forma de poder cumplir els nostres compromisos i portar endavant la publicació del nostre volgut setmanari, car el retard en els pagaments posa en perill la seva vida en els moments que aquesta està perfectament assegurada.

No dubtem pas que els nostres lliuraments seran ben acollits per tots els amics de JUSTICIA SOCIAL.

Cal advertir, per últim, a tots els subscriptors i paquets de fora de Barcelona, facin les seves remeses directament a l'administració de Reus, carrer Llovera, 13

Aquest número ha passat per la censura.

J. Roure i Torrent, trad.

